

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ชาวเวียดนาม หรือญวน หรือแควตามชื่อที่มีการกล่าวขานกัน ได้เดินทางเข้ามาค้าขาย และทำสงครามกับไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยตามที่ปรากฏในพงศาวดารเวียดนามสมัยราชวงศ์เหงวียน ต่อมาราวต้นพุทธศตวรรษที่ 22 ตรงกับรัชสมัยพระนารายณ์ (พ.ศ. 2199 – พ.ศ. 2231) ชาวเวียดนามได้ ที่นับถือคริสต์ศาสนาได้อพยพหนีการปราบปรามของราชสำนักเวียดนามเข้ามาอาศัยใน กรุงเทพฯหรืออยุธยา

ต่อมาในสมัยกรุงธนบุรีตั้งแต่ พ.ศ. 2313 องเชียงชุนซึ่งเป็นราชวงศ์ของเชื้อพระวงศ์ ประเทศเวียดนาม ได้อพยพผู้คนหนีภัยสงครามเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารในสมัยพระเจ้าตากสิน หลังจากนั้น องเชียงสือผู้เป็นหลานองเชียงชุน เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก (รัชกาลที่ 1) จนกระทั่งกลับไปภูมิลำเนาเมือง และปราบดาภิเษกขึ้นเป็น จักรพรรดิญาณอลงปกครองเมืองเว้เมื่อ พ.ศ. 2345

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3) ได้เกิดเหตุการณ์การกวาดต้อน เชนลี้กชาวเวียดนามเข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานครเพิ่มมากขึ้นเพราะการสงคราม ต่อเมื่อมีการลงนาม ในสนธิสัญญาระหว่างสยาม เวียดนาม และกัมพูชา เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2384 การอพยพ เข้ามาสยามของชาวเวียดนามก็ไม่ปรากฏอีก กระทั่งมีนโยบายพัฒนา และขยายพื้นที่อีสานของ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) ซึ่งได้กระตุ้นให้ชาวเวียดนามที่ต้องการอพยพ หนีความยากจนจากภัยสงครามตลอดจนความขัดแย้งทางด้านศาสนา เดินทางเข้ามาตั้งถิ่นฐานยัง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน) ของไทยอีกครั้ง (สุสติ จันทวิมล, 2541 : 97)

การอพยพระลอกใหม่ได้เกิดขึ้นอีกครั้งในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) เมื่อฝรั่งเศสเข้ายึดครอง และปกครองเวียดนาม จากการขยายอาณานิคมฝรั่งเศส มีผลทำให้ประเทศไทยเป็นสถานที่พักพิง และรวบรวมกำลังต่อสู้กับฝรั่งเศสทั้งนี้ชาวเวียดนาม อพยพได้เลือกตั้งถิ่นฐานบริเวณจังหวัดริมแม่น้ำโขงในภาคอีสาน เช่นจังหวัดอุบลราชธานี

นครพนม สกลนคร อุตรธานี หนองคาย เป็นต้น ทั้งหมดอยู่ภายใต้การอำนวยความสะดวกของรัฐบาลไทย ทำให้การควบคุมดูแลชาวเวียดนามอพยพได้อย่างทั่วถึง (มุสตี จันทวิมล, 2541 : 111)

ต่อมาเมื่อสยามทำสัญญากับฝรั่งเศสในวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2436 อันเป็นสัญญาที่บังคับให้สยามต้องสูญเสียดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขงพร้อมเปิดการค้าเสรีในบริเวณดังกล่าวเหตุการณ์ครั้งนี้เปิดโอกาสทางการค้าให้พ่อค้าชาวเวียดนามได้เดินทางเข้ามาค้าขายยังสยาม และกลายเป็นผู้พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นอีสานในเวลาต่อมา (ธัญญาทิพย์ ศรีพนา, 2548 : 23)

ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 เป็นต้นมาชาวเวียดนามได้อพยพเข้ามายังสยามเป็นระยะ ๆ มีสาเหตุมาจากทั้งความยากจน ความขัดแย้งทางการเมือง หลบหนีสงคราม มหาอำนาจ ไซเบอร์ยาม เป็นที่พักพิงสะสมกำลังก่อนกลับไปสู้กับฝรั่งเศสอีกครั้ง และระหว่าง พ.ศ. 2471 – พ.ศ. 2472 โยจินันท์ จึงเข้ามาเคลื่อนไหวในสยามเพื่อการรวมชาติเวียดนาม

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ลึกลง ชาวฝรั่งเศสพยายามยึดพื้นที่ต่าง ๆ ในเวียดนามคืน ด้วยวิธีการอันทารุณ ส่งผลให้เกิดคลื่นอพยพทั้งชาวเวียดนาม และชาวลาวเข้ามายังภาคอีสานของไทย เป็นจำนวนมาก ทั้งนี้จากเหตุการณ์การเข้ายึดพื้นที่ของชาวฝรั่งเศสที่เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน (ตรงข้ามกับจังหวัดนครพนม) ในวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2489 อันส่งผลให้มีผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมากนั้น มีชาวเวียดนาม และชาวลาวอพยพหนีภัยเข้ามาไทยโดยประมาณ 40,000 – 50,000 คน (ธัญญาทิพย์ ศรีพนา, 2548 : 30) ซึ่งนับเป็นจำนวนมากเป็นประวัติศาสตร์ของการอพยพ จากนั้น การอพยพของชาวเวียดนามจึงเกิดขึ้นเป็นระยะ ๆ ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในเวียดนาม

ทั้งนี้หากแบ่งชาวเวียดนามอพยพ สามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ด้วยกันคือ กลุ่มที่เข้ามา ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 เรียกว่า “ญวนเก่า” กับกลุ่มที่เข้ามาภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยเฉพาะภายหลัง พ.ศ. 2488 ซึ่งเป็นการอพยพหนีการปราบปรามของฝรั่งเศสเรียก “ญวนใหม่” หรือ “ญวนอพยพ”

สำหรับชาวเวียดนามในประเทศเวียดนามพวกเขาเรียกชาวเวียดนามที่อพยพไปอยู่อาศัย นอกประเทศเวียดนามว่า “เหวียด” เกี้ยว” ดังนั้น “เหวียด” เกี้ยวเก่า” หรือ “เหวียดเก่า” หรือ “เหวียดคู่” จึงหมายถึงญวนเก่าตามความเข้าใจของชาวไทย ส่วนคำว่า “เหวียด เกี้ยวใหม่” หรือ “เหวียดใหม่” หรือ “เหวียดเหมย” หมายถึงญวนใหม่นั้นเอง

จากการรวบรวมข้อมูลประชากรในเขตเทศบาลเมืองสกลนครของสำนักงานสถิติ จังหวัดสกลนครเมื่อ พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นสถิติที่ยังจำแนกชาวไทยเชื้อสายเวียดนามออกจากชาวไทยใน จังหวัดสกลนครพบว่า ในเขตเทศบาลนั้น มีชาวเวียดนามอพยพมากถึง 3,451 คน แบ่งเป็นชาย 1,688 คน หญิง 1,763 คน ได้สัญชาติไทย 1,850 คน เป็นชาย 867 คน เป็นหญิง 983 คน ไม่ได้สัญชาติไทย 1,477 คน เป็นชาย 726 คน เป็นหญิง 751 คน มีใบสำคัญต่างด้าว 124 คน เป็นชาย 59 คน เป็นหญิง 65 คน

ในจำนวนทั้งหมดนี้ นับตั้งแต่เด็กที่มีอายุ 0 – 4 ปี ไปกระทั่งถึงคนชราอายุ 80 ปี (สำนักงานสถิติจังหวัดสกลนคร, 2545 : 11) ภายหลังจากรวบรวมข้อมูลประชากรไม่ได้แบ่งแยกชาวไทยเชื้อสายเวียดนามออกจากชาวไทยอีกต่อไป

ชาวนวนเก่านั้นต่างมีความขยัน อดทน รักษาขนบธรรมเนียม ประเพณีของกลุ่มตนอย่างเคร่งครัด ผูกพันอยู่กับประเทศของตนอย่างมาก เช่นเดียวกับชาวนวนเก่าในจังหวัดอื่นทางภาคอีสานที่นิยมลัทธิคอมมิวนิสต์ ภายหลังจากที่รัฐบาลไทยมีนโยบายต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ จึงปรากฏการกระทบกระทั่งในการอยู่ร่วมกันระหว่างชาวไทยอีสานกับชาวเวียดนามหลายครั้ง เนื่องจากรัฐบาลไทยหวาดระแวงชาวเวียดนามอพยพว่า อาจเป็นฐานในการเผยแพร่ลัทธินี้ ซึ่งจะส่งผลร้ายต่อมั่นคงของประเทศไทยในภายหน้าตามวิถีคิดของรัฐบาลไทยในขณะนั้น นโยบายการต่อต้านคอมมิวนิสต์ทางรัฐบาลไทยส่งผลให้การดำเนินวิถีชีวิตของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในจังหวัดสกลนครมีความยากลำบากมากกว่าสมัยที่ยังไม่มีนโยบาย (ชญัญทิพย์ ศรีพนา, 2548 : 115)

ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเวียดนามเมื่อเข้ามาอยู่ในจังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นช่วงที่รัฐบาลไทยมีนโยบายต่อต้านคอมมิวนิสต์ ชาวเวียดนามมีความยากลำบากมาก หลายคนต้องหางบไปขายต่างหมู่บ้าน ต่างอำเภอหรือระหว่างจังหวัดสกลนครกับนครพนมเป็นการไปรับสินค้า พืชผักอาหาร และของใช้ เช่น จอบ เสียม เพื่อเร่ขายไปตามทางให้แก่ชาวไร่ ชาวสวนที่อยู่นอกเมืองทั้งนี้ระหว่างทางที่เดินเร่ขายของนั้นมักได้รับความช่วยเหลือจากชาวไทยน้อย ๆ ทั้งข้าวปลาอาหาร และน้ำดื่มจนบางครั้งได้รับมากพอจนสามารถเก็บไปฝากครอบครัวที่บ้านได้ (นางอุก.สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2552)

ภายหลังจากที่ชาวเวียดนามอพยพเข้ามาในไทย และได้อาศัยอยู่กับชาวเวียดนามเก่า (นวนเก่า) ได้ระยะหนึ่ง ต่างพากันเดินทางออกจากหมู่บ้านเข้าไปยังเขตพื้นที่ป่า เพื่อบุกเบิกสร้างหมู่บ้านใหม่ บางคนได้ย้ายไปอยู่ในจังหวัดอุดรธานี และจังหวัดอุบลราชธานี ทั้งนี้การได้ประสบชะตากรรมร่วมกัน ทำให้ชาวเวียดนามมีความรักสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผลักดันให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จนสามารถตั้งตัวได้ในเวลาต่อ ๆ มา (โกเอื่อง ดิงห์, สัมภาษณ์ วันที่ 12 กันยายน 2552)

จากสภาพของความยากลำบากภายหลังจากอพยพเข้ามาในประเทศไทยตามคำสัมภาษณ์ข้างต้นนั้น เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วไปเช่นเดียวกับชาวเวียดนามอพยพในจังหวัดมุกดาหารพบว่ามีความยากลำบากอยู่มาก เพราะไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ชาวเวียดนามใหม่ต้องเช่าอาศัยหรือรับจ้างปลูกพืชสวนครัว เลี้ยงสัตว์ตามที่ดินของชาวไทย โดยยึดอาชีพการเกษตรเป็นหลัก (ผล อัฐนาค, 2543 : 3)

การดำรงอยู่ และสร้างฐานะของตนเองขึ้นเป็นลำดับในต่างถิ่นต่างภาษานี้ ผู้วิจัยมีความเชื่อว่า นอกจากต้องอาศัยความมูมานะ อดทนอย่างมากแล้ว ยังต้องอาศัยกระบวนการปรับตัว ประกอบกับสถานการณ์แวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้มีการผสมกลมกลืน โดยเฉพาะนโยบายอันเป็นมิตรของรัฐบาลทั้งสองประเทศในสมัยหลังสงครามเย็นยุคนี้

การวิจัยในครั้งนี้เกิดขึ้นจากปัจจัยสำคัญคือ ความเป็นชาวไทยเชื้อสายเวียดนามของผู้วิจัยที่บิดามารดา และเครือญาติได้อพยพเข้ามาอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดใกล้เคียง ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยเกิด และเติบโตในสังคมเหี้ยมเถื่อน รู้เห็นถึงสภาพวิถีชีวิตที่ต้องดิ้นรนของบิดามารดา และญาติพี่น้องเพื่อให้อยู่รอดในสังคมไทย พวกเขาต้องอดทนต่อคำสบประมาทในระยะแรก ต่อมาเมื่อมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจระดับหนึ่งจึงค่อยได้รับการยอมรับ กระทั่งปัจจุบันนี้ ทั้งยังติดต่อกับญาติที่อาศัยในประเทศเวียดนามอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ญาติจำนวนมากของผู้วิจัยได้เลือกตั้งหลักปักฐานที่จังหวัดสกลนคร ส่วนบิดามารดาของผู้วิจัยเลือกจังหวัดเชียงใหม่เป็นที่อยู่อาศัยจนทุกวันนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังมองเห็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับชาวไทยเชื้อสายเวียดนามรุ่นใหม่ que เริ่มปฏิเสธความเป็นชาวเวียดนาม โดยเลือกที่จะพูดภาษาเวียดนามน้อยลงหรือไม่พูดเลย พวกเขาดำเนินชีวิตตามแบบชาวไทย ละทิ้งวัฒนธรรมตนเองไว้ข้างหลัง อีกทั้งเมื่อชาวเวียดนามเก่าอันเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามได้ลดจำนวนลงอย่างต่อเนื่อง จากการเสียชีวิตตามวัยจึงปรากฏการรวมตัวของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามกลุ่มหนึ่ง ได้เปิดสอนภาษาเวียดนามเพื่อหวังฟื้นฟูอัตลักษณ์เวียดนามขึ้นอีกครั้ง

การวิจัยครั้งนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาความเป็นมาทางชาติพันธุ์ของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม การสร้าง การปรับตัว การปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ การฟื้นฟูรักษาเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมตลอดกระทั่งการผสมกลมกลืนในลักษณะอื่นด้วย

พื้นที่ศึกษา ผู้วิจัยได้เลือกในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร เพราะเป็นพื้นที่ ที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม และปัจจุบันสภาพสังคมก็เปลี่ยนไปเป็นสังคมเมืองแล้ว จึงน่าจะมีการสร้าง และปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ ที่สำคัญเป็นพื้นที่อันคุ้นเคยของผู้วิจัยเพราะมีญาติพี่น้องอาศัยอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดสกลนครเป็นจำนวนมากทำให้ผู้วิจัยสามารถลงพื้นที่ศึกษาได้อย่างสะดวก และสามารถเข้าถึงข้อมูลระดับลึกได้

ทั้งนี้แม้จะมีผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับชาวเวียดนามอพยพจำนวนหนึ่ง เช่นการศึกษาของ ธัญญาทิพย์ ศรีพนา เรื่องเหี้ยมเถื่อน (พ.ศ. 2548) การศึกษาของ ศุภสดี จันทวิมล เรื่องเวียดนามในเมืองไทย (พ.ศ. 2541) พบว่า เป็นการศึกษาในภาพกว้าง เน้นการศึกษาด้านประวัติศาสตร์ การอพยพรวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับชาวเวียดนามมากกว่าการศึกษาทาง

วัฒนธรรม อีกทั้งมีข้อจำกัดในการออกภาคสนาม จึงเป็นการศึกษาจากเอกสารเป็นส่วนมากหรือ การศึกษาของ เฉลิมชัย ศิวเรืองนนท์ เรื่องทัศนคติชาวไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อเวียดนาม (พ.ศ. 2543) แม้จะศึกษาในวงแคบลง แต่ก็ยังเป็นการศึกษาภาคอีสานทั้งหมด และเป็นการศึกษา โดยวิธีการทางสถิติที่มีการศึกษาเจาะจงไปเป็นจังหวัด มีการศึกษาของ ผล อัฐนาค เรื่องวิถีชีวิตของ ชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม ในเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร (พ.ศ. 2543) และการศึกษาของ จตุพร ดอนโสม เรื่องการสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม ที่บ้านนาจอก ตำบลหนองญาติ จังหวัดนครพนม (พ.ศ. 2551) ยังไม่ปรากฏว่ามีนักวิจัยใดได้ศึกษาชาวไทยเชื้อสาย เวียดนามในจังหวัดสกลนครเลย

การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากในทางวิชาการที่นอกจากจะเป็นการรวบรวม ประวัติศาสตร์การอพยพเข้ามาของชาวเวียดนามในสกลนครแล้ว ยังแสดงให้เห็นภาพ ความเปลี่ยนแปลงในสังคมชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในจังหวัดสกลนครตั้งแต่สมัย หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 กระทั่งปัจจุบันทั้งในเรื่อง กระบวนการปรับตัว การปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ และการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรม เป็นการศึกษา และเก็บข้อมูลภาคสนามเป็นระยะเวลาาน ช่วยทำให้สามารถมองเห็นภาพชาวเวียดนามอพยพในประเทศไทยโดยภาพรวมมีความชัดเจน มากยิ่งขึ้น นั่นหมายถึงจะช่วยให้ผู้คนในสังคมไทยได้เข้าใจประวัติศาสตร์ และลักษณะชาวไทย เชื้อสายเวียดนามอย่างแท้จริง โดยปราศจากอคติอย่างที่เคยเกิดขึ้นในสังคมไทยมาก่อนหน้านี้ เป็นการ ดำรงไว้ซึ่งศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกันในสังคมของกลุ่มชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม และ ผลจากการศึกษาครั้งนี้จะทำให้สังคมไทยเปิดโอกาสให้อัตลักษณ์ของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามได้ แสดงตัวตน ในสังคมชาวสกลนครมีพื้นที่ทางสังคมช่วยให้พวกเขาสามารถยืนอยู่ได้ในสังคมไทย อย่างมั่นใจ ภาคภูมิใจ และปลอดภัย ซึ่งจะส่งผลให้สังคมไทยกลายเป็นสังคมที่มีความมั่นคงทาง วัฒนธรรมในลักษณะพหุสังคมได้ในอนาคต

คำถามการวิจัย

1. ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัด สกลนครมีภูมิหลังความเป็นมาอย่างไร
2. ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามผสมกลมกลืนเข้ากันได้กับชาวไทยในด้านใดบ้าง
3. ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามปรับตัวให้เข้ากับชาวไทยในด้านใดบ้าง
4. การคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในสังคมไทยมีลักษณะอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภูมิหลังของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในจังหวัดสกลนคร
2. เพื่อศึกษาการผสมกลมกลืนทางสังคม และวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามที่อาศัยในจังหวัดสกลนคร
3. เพื่อศึกษาการปรับตัวของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามที่อาศัยในจังหวัดสกลนคร
4. เพื่อศึกษาถึงความเป็นอัตลักษณ์ของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย
2. ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างความเข้าใจอันดี และการอยู่ร่วมกันอย่างผสมกลมกลืนระหว่างชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม และชาวไทย
3. ได้แนวทางในการวิจัยด้านสังคมศาสตร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยการผสมกลมกลืนด้านสังคม และวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในพื้นที่ของประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. พื้นที่ในการศึกษาวิจัยเป็นชุมชนชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร แบ่งเป็น 4 เขต ตามถนนในปัจจุบันได้แก่ บริเวณถนนรัฐพัฒนา ถนนประชาราษฎร์ ถนนยุวพัฒนา และถนนเปรมปรีดา
2. ประชากรผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ได้แก่ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามในจังหวัดสกลนคร ได้แก่ ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ตำรวจ หัวหน้าครอบครัว รองนายกสมาคมชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม รองนายกกลุ่มสตรีชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม และเหรียญกสมาคมชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม เป็นต้น
3. ผู้วิจัยใช้เวลาทำการศึกษาเก็บข้อมูล 16 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2553 โดยศึกษาเอกสารจากห้องสมุด เช่นหนังสือ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย เป็นเวลา 6 เดือน และเก็บข้อมูลภาคสนามที่จังหวัดสกลนครเป็นเวลา 10 เดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้นิยามคำสำคัญเพื่อใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้
 ชาวเวียดนาม หมายถึงชาวเวียดนามที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสกลนคร

ชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม หมายถึงชาวเวียดนามที่ได้รับการพิจารณาจากรัฐบาลไทยให้
ได้สัญชาติโดยเรียกว่า “ชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม”

การผสมกลมกลืน (Assimilation) หมายถึงการที่ชาวไทยเชื้อสายเวียดนามได้รับเอา
วัฒนธรรมอื่นเข้ามาสู่ชุมชน เพื่อเอามาปรับให้เข้ากับวัฒนธรรมดั้งเดิมให้มีความสอดคล้องกับ
สภาพสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้เกิดความเหมาะสม และเป็นที่ยอมรับในการ
ผสมกลมกลืนให้อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

การผสมกลมกลืนทางสังคม และวัฒนธรรม หมายถึงการยอมรับเอาวิถีชีวิต สิ่งแวดล้อม
ความเชื่อที่กลุ่มชนในสังคมนั้นๆ ยึดถือปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี และไม่ขัดกับจารีตประเพณีที่มีมา
ดั้งเดิม และสามารถนำมาเสริมต่ออารยธรรมที่มีอยู่แล้วให้เป็นที่ยอมรับซึ่งกันและกัน สามารถอยู่
ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

ปัจจัย (Factor) หมายถึงสาเหตุ ตัวกำหนดหรือเงื่อนไขที่จำเป็นของเหตุการณ์สภาพการณ์
หรือการผสมกลมกลืน เปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจเป็นส่วนประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งของสถานการณ์ที่
เกิดขึ้นก็ได้

อัตลักษณ์ หมายถึงลักษณะเฉพาะของบุคคลรวมทั้งความประพฤติที่แสดงออกเป็นลักษณะ
ของบุคคลนั้น